

Tovuzdan başlayan təxribat bu gün də davam edir?!

Azərbaycan Prezidenti ermənilərin geosiyasi təxribat planını qətiyyətlə pozdu

Əvvəlki Səh. 7

Eyni zamanda, Azərbaycan ordusu qəti hərbi zərbə ilə cavab zərbəsi vurdu və siyasi rəhbərlik müharibənin təxribatçıların ssenarisini ilə coğrafiyasının genişlənməsinin qarşısını aldı. Daxildə isə təxribat planlaşdırılana qarşı çox soyuq-qanlılıq və təmkin nümayiş etdirərək sadəcə olaraq ssenariçilərin gözləmədiyi və nəzərə almadığı əks-fakt on minlərlə izdihamçının İlham Əliyevin, Azərbaycan dövlətinin və torpaqlarımızın müdafiəsinə qalxmasını müşahidə edərək Prezident çox aktiv, çevik diplomatik fəaliyyət və manevr ilə təxribat planını pozdu.

Hakimiyyətini qorumaq və ya möhkəmlətmək üçün istənilən qüvvə ilə, hətta şeytanla da sazişə gedən və onsuz da acınacaqlı durumda olan sadə ermənilərin öz millətinin, öz qəbiləsinin sabahını düşüncə qədər müdrik olmayan (bunu Nikol Paşinyanın çəkdiyi istənilən selfiyə bircə dəfə baxmaq anlamaq üçün kifayət edər) Nikol Paşinyan və keçmiş erməni prezidenti Azərbaycanlı mülki əhalinin (Xocalı soyqırımı) və erməni mülki və siyasi şəxslərin (erməni parlamentində gülləbaran, İrevanda 1-2 mart 2008-ci il hadisələri) güllələnməsində əli boğaza qədər qan içində olan Robert Köçeryanın müharibə komandasına və sadə ermənilərə ünvanlanacaq sual ekspert qrupumuzda müzakirəyə səbəb oldu. Görəsən bu sualı ünvanlamaq lazımdır, bir mənəsi varmı? Bəlkədə yoxdur, ancaq hər halda bu insani sual səsəndiriləməlidir.

Anadan olan körpə uşaqların fikrinə, qəlbine türk (azərbaycanlı) sənir düşməninə deyər nifrət, kin-küdurət, qisas, pislik hissələrini açılmaqla, yerləşdirməklə uşağın könlünü zəhərləyərək şeytana təslim etməklə xoşbəxt və xeyirli ömür yaşamaq olarmı? Axı, millətlərin təleyi və xüsusiyyətləri insanları kimidir. Tarixin bu dövrlərində erməni millətçilərinin başı yalan, riya, pislik və zalımlığa elə qarışıb, onlara reallıq elə unudurulub ki, ilahi ədalət yaddan çıxıb, həm sadə çarəsiz ermənilər, həm də insanlıq qarşısında. Axı heçdə çox uzaq olmayan tarixə nəzər salsaq, elə sonuncu milliyi götürsək bu region və dünyanın üçdə bir hissəsi türk topluları, türk mənşəli, türk boyları, türk qolları tərəfindən dünya xəzinəsinə hərbi-siyasi, diplomatik mədəniyyət və elmi töhfələr verməklə ədalətlə idarə olunmuşdur.

Nəyə görə Çar Rusiyası Qafqazda erməni dövləti yaratdı?

Tarixə nəzər salsaq görürük ki, Eldənizlər, Eldəgizlər və ya Azərbaycan Atabəyləri 1136-1225-ci illərdə Azərbaycanı, şərqi Anadolunu, şimali İraqı, İrəvanı və Cibəli idarə etmiş tarixi türk-qıpçaq imperiyası. Sülalənin əsasını qoyulması Şəmsəddin Eldənizlə bağlıdır. Belə ki, Sultan Məsud tərəfindən Arranı iqtid

olaraq alan Eldəniz tezliklə hakimiyyətini bütün Azərbaycana yaymışdı. 1160-cı ildə oğulluğu Arslan şahı da hökmdar etdikdən sonra Eldəniz İraq Səlcuq sultanlığında hakimiyyəti də faktiki olaraq elə keçirdi. Şəmsəddin Eldənizin dövründə Azərbaycan atabəylərinin torpaqları Arran, Azərbaycan, Şirvan, Cibəl, Həmədan, Gilan, Mazandaran, İsfahan, Rey, Mosul, Kirman, Fars, Xuzistan, Axlət, Ərzurum və Marağa torpaqlarını əhatə edirdi.

Sülalənin möhkəmlənməsi Məhəmməd Cahan Pəhləvanın dövrü ilə bağlıdır. 1175-ci ildə III Toğrul hakimiyyətə gətirən Cahan Pəhləvan özünü onun atabeyi elan etdi və Şəmsəddin Eldəniz kimi faktiki hakimiyyəti öz əlinə aldı. Cahan Pəhləvanın dövrü stabillik dövrü olduğu üçün Eldənizlərin hakimiyyəti altındakı torpaqlarda mədəni sahələr inkişaf etmişdi.

XII əsrin 30-cü illərində Kürdən cənubda Azərbaycan torpaqlarında Atabəylər (Eldənizlər) dövlətinin paytaxtı Naxçıvan idi. Bütün İraq Səlcuq sultanlığının idarəçiliyini elə keçirdi. Şirvanşahlar Eldənizlərdən asılı oldu. Eldənizlər dövləti Dərbənddən Fars körfəzinə qədər olan ərazilərdə yerləşirdi. 1175-ci ildə paytaxtı Həmədana keçirdi. Təbrizi Ağsunqurılardan aldı.

Qaraqoyunlular 1375-1469-cu illərdə Azərbaycan, Ermənistan, şərqi Anadolu və şimali İraq ərazilərini idarə etmiş oğuz tayfalarından ibarət tarixi tayfa ittifaqı. Van gölünün cənubunda məskən salmış Qaraqoyunlular XIV əsrin 70-ci illərindən Ərzincanda, Sivasda, ümumən Şərqi Anadolunun şimal-şərq torpaqlarında möhkəmlənib, Ağqoyunlulara, Cəlalilərə və Teymurilərə qarşı mübarizə aparmışlar.

Azərbaycanın Təbriz də daxil olmaqla qərb hissəsinin Qaraqoyunluların əlində idi. Teymurilər və Cəlalilərlə gərgin mübarizədə Qara Yusif Azərbaycanın Şərqi Gürcüstan, Ərəb İraqı və Əcəm İraqını öz sərhədləri daxilində birləşdirən nəhəng bir dövlət yaratmağa nail olub.

1467-ci ildə Qaraqoyunlu imperiyası süqut etdi.

Ağqoyunlular - 1378-1508-ci illərdə şərqi Anadolunu, Azərbaycanı və İrəvanı idarə etmişdir.

1467-ci ildə Muş döyüşündə Qaraqoyunluların məğlub edilməsi ilə Bağdada qədər olan geniş ərazi Ağqoyunluların əlinə keçir. 1468-ci ildə Uzun Həsən Həsənəlini də məğlub edərək Ağqoyunlu imperiyasının əsasını qoyur.

Uzun Həsən hakimiyyəti illərində Ağqoyunlu imperiyası bütün Yaxın və Orta Şərqdə qüdrətli hərbi-siyasi amilə çevrildi.

1499-cu ildə Ağqoyunlu dövləti artıq iki hissəyə bölündü. 1501-ci ildə qızılbaşlara Şərur məğlubiyyətindən sonra Ağqoyunluların Azərbaycanı idarə etməsi qüvvəyə gətirdi. 1508-ci ildə Qızılbaşlar tərəfindən İraqdakı hakimiyyətlərinə də

son verildikdən sonra Ağqoyunlular tamamilə süqut etdi və yerini I Şah İsmayılın yaratdığı Səfəvi imperiyasına verdi.

Səfəvilər dövləti və ya Səfəvilər imperiyası - 1501-ci ildən 1736-cı ilə qədər bugünkü Azərbaycan, İran, Ermənistan, İraq, Əfqanıstan, qərbi Pakistan, Türkmənistan, şərqi Türkiyə, şimal-şərqi Hindistan və Özbəkistan ərazilərini əhatə etmiş, Azərbaycan varisi olduğu tarixi Azərbaycan dövləti. Dövlətin əsasını I İsmayıl 1501-ci ilin iyul ayında Təbrizdə özünü şah elan etməklə qoymuşdur.

Çingiz Xan - görkəmli monqol hökmdarı və sərkərdəsi. Monqol qəbilələrini bir bayraq altında birləşdirərək, insanlıq tarixində ən böyük dövlət olmuş Böyük Monqol imperiyasını (1206-1368) qurmuşdur.

Temuçinin hərbi uğurları ona ideal bozqır hakimi şöhrəti qazandırmışdı. 1203-cü ildə başlayan müharibədə Temuçinin qoşunları Van xanın qoşunlarını darmadağın etmiş, 1204-cü ilin payızında naimanları və onların müttəfiqlərini məğlubiyyətə uğratdı və bu qələbələrədən sonra bütün Monqolustanda Temuçinin hakimiyyəti bərqərar oldu.

Qanunçuluğa dərinəndə hörmət edən Temuçin qağan adının rəsmiləşdirilməsi üçün 1206-cı ildə bütün monqol aristokratiyası nümayəndələrinin iştirakı ilə Qurultay çağırılmasını lazım bildi. Qurultayda Temuçin rəsmi olaraq Çingiz xan adı ilə qağan - yer üzünün hökmdarı elan edildi (Çingiz sözünün mənası bütün xalqların böyük qağanı deməkdir.) Beləliklə, başda Çingiz xan olmaqla monqol dövləti yarandı.

Teymur (Mərkəzi, Qərbi və Şərqi Asiyanın, habelə Qafqazın, Rusun və Volqətrafi bölgələrin tarixində böyük rol oynamış şəxsiyyət, Teymurilər dövlətinin banisi. 1370-ci ildə Əmir titulu almış Teymurun adı Azərbaycan dilində olan tarixi ədəbiyyatlarda daha çox Əmir Teymur kimi qeyd olunur.

Teymurilər dövləti 1370-1507-ci illər arasında mövcud olmuş və əsaslı Əmir Teymur tərəfindən qoyulmuş türk dövləti.

1507-ci ildə Teymurilər dövlətinin varlığına əsasını özbəklərin qoyduğu Şeybanilər dövləti tərəfindən son qoyuldu. Teymuri sülaləsindən olan Babur mübarizədə uğur qazanmadıqdan sonra əvvəlcə Əfqanıstana, sonra da Hindistana çəkildi və orada Böyük Moğol İmperiyasının əsasını qoydu. Beləliklə Teymurilər dövləti məhv olsa da, sülalə olaraq öz hakimiyyətini Böyük Moğol İmperiyasında davam etdirə bildi.

Osmanlı Dövləti və ya Osmanlı İmperiyası 1922-ci ildə sülalənin qaldırılması və monarxiyadan respublikaya keçidin rəsmiləşməsindən sonra Türkiyə dövlətinin tarixində Osmanlı dönəmi bitmiş, dövlət mövcudluğuna cümhuriyyət olaraq davam etmişdir.

Əsası 1299-cu ildə müasir Türkiyənin Biləcik vilayətinin Söyüdlü şəhərində Osman bəy tərəfindən Osmanlı İmperiyası kimi qoyulmuşdur. Osmanlı dövləti tarixdə məşhur Bizans İmperiyasına son qoyaraq onun paytaxtı Konstantinopolu ələ keçirmiş və öz paytaxtına çevirmişdir. Konstantinopolun adı dəyişdirilmiş və İstanbul adı verilmişdir. XVII əsrdə özünün ən qüdrətli dövrünü yaşayan dövlət üç qitəyə yayılmışdır. Dövlət ən geniş sərhədlərinə 1683-cü ildə - II Vyana mühasirəsində davam etmişdir. Bu zaman Osmanlı imperiyası Avropada Macarıstandan Anapaya, Asiyada Kiçik Asiyadan İraq, Azərbaycan və Cənubi Azərbaycanı əhatə etmişdir. Afrika qitəsində Şimali Əlcəzair, Liviya (Trablusqarp), Misir və Somali Osmanlı tabeliyinə keçmişdir.

Osmanlıın mahiyyətə əsası 1077-ci ildə Səlcuqlular tərəfindən qurulan Rum sultanlığının tarixində ikinci mərhələni nəzərdə tutur. İmperiya qərbdə Türkiyə imperiyası olaraq tanınırdı. Dövlətin qurucusu tarixi Türkiyədə və Balkan yarımadasında Osman Ağa (Osman Qazi) adlandırılırdı.

Osmanlı Dövlətinin qurucusu olan Osman Bəyin idarə etməyə başladığı tarix 1281-ci il tarixindən sülalənin ləğv edildiyi tarix olan 1922-ci ilə qədər tam 641 il sülalənin davam etmişdir. Osmanlılar ayrıca Yavuz Sultan Səlimin 1517-ci ildə xəlifəlik almasından 1924-cü ilədək xəlifəliyin ləğvinə qədər 407 il Müsəlmanların xəlifəsi funksiyasını daşımışdır.

Bu tarixlərdə və bu coğrafiyada erməni dövləti adında heç nə yoxdur. Qeyd etdiyimiz kimi 1828-ci il Çar Rusiyası və İran arasında Azərbaycanın bölünməsinə reallaşdıran, təsdiq edən, rəsmiləşdirən və həmin dövrdən bu günə qədər davam edən siyasətə uyğun olaraq İrəvan xanlığına köçürülmə ermənilərin gətirilməsi hesabına indiki Ermənistan yaradılmışdır. Türk dövlətlərin tarixi rolu və coğrafiyası və bugünkü dünyada türkdilli dövlətlərin coğrafiyası Cənubi Qafqazda Ermənistanın varlığını kimlər üçünsə hətta ABŞ, Avropa və Rusiyada fəaliyyət göstərən erməni lobbilərini himayə edən müəyyən strukturlar üçün gərəki edir. Bunu bir az bədii benzətmə ilə ifadə etsək sanki türk coğrafiyasında və ordusunda satqın və yaxud casus rolu oynamağı ermənilər sevə-sevə öz üzərlərinə götürür.

Bəlkə də dünyanın indiki zamanında tövbə edib sadə ermənilərin sabahını düşünən bir erməni ortaya çıxma biləcək?

Sabahkı uzaq olmayan tarixdə məsələn Avropa İttifaqı kimi bir Türk İttifaqı yaransa sözsüz ki, təxminən Pakistandan başlayan, Macarıstana qədər uzanan coğrafiyanı əhatə edən şurada Rusiyanın aktiv iştirakı proqnozlaşdırılırdı, onda isə Ermənistan Türk dövlətlərinin mərhəmə-

tinə möhtac olacaq və eyni zamanda da indiki funksiyasını qərbdəki ağalarının xidmətinə təklif edəcəkdir. Tarixdə bir erməni milləti olaraq qazandıqı imici görsən dəyişmək istəyi və fürsəti olacaqmı?

Rusiyanın İranda səfiri olmuş və Rusiya və İran arasında imzalanmış Türkmənçay müqaviləsinin hazırlanmasında iştirak edən məşhur yazıçı Aleksandr Qriboyedov imperator I Nikolaya göndərdiyi məktubda yazırdı:

"...Əlahəzrət, mərkəzi rus torpaqlarında ermənilərin məskunlaşmasına icazə verməyin. Onlar ələ tayfadırlar ki, bir neçə on il yaşadıqdan sonra dünyaya hay-küy salaraq bura bizim qədim dedə-baba torpağımızdır deyəcəklər..."

Erməni toplumunun xarakterini müşahidə edən tədqiqatçıların demək olar ki, hamısı onların əməllərinin və xarakterinin çirkinliyinə xüsusi diqqət yetirmişlər. V.Veliçko öz əsərində alman səyyahı Alfred Kyortenin ermənilər haqqında söylədiklərini nümunə gətirmiş və həmin fikirlərlə razılaşdığını bildirmişdir: "Bu əyalətlərdə türk xalqı ilə rastlaşmış hər bir şəxs türklərə hörmət etməyə və onları sevməyə öyrəşir, yunanlara hörmət etmir, ermənilərə isə nifrət edir... Hər yerdə belə bir atalar sözünü təsdiqləyirlər ki, yunan iki yəhudini aldada bilər, erməni isə iki yunanı. Əminliklə demək olar ki, Anadolunun hər hansı bir yerində sizi aldatmışlarsa, deməli siz erməni ilə qarşılaşmışsınız... Mən türklərlə hər hansı bir işi şərtləşəndə yazılı müqaviləsiz də keçinirəm. Çünki onun verdiyi söz kifayətdir. Yunanlarla mən yazılı müqavilə bağlayıram, çünki bu lazımlı və faydalıdır. Ermənilərlə isə mən heç yazılı iş də aparmıram. Çünki hətta yazılı öhdəliklər də onların yalançılığının və intriqabazlığının qarşısını ala bilmir."

Rus tarixçisi, ermənilərin tarixinin və coğrafiyasının ciddi araşdırıcısı İ.Şopenin yazdıqları da yuxarıda söylənilənləri təsdiqləyir və heç də erməni müəlliflərinin özləri haqqında yazdıqları ilə uyğunluq təşkil etmir. İ.Şopen öz fikirlərini belə açıqlayır: "Mənəvi baxımdan ermənilər heç də təmiz nüfuz qazana bilməmişlər. Hiyləgərlik çoxlarının xarakterik xüsusiyyətlərini təşkil edir; tamahkarlıq tez-tez onları yalana sürükləyir, onların çoxunda danışmaq vergisi öz fikirlərini gizlətmək vasitəsinə çevrilmişdir; onlar yalan danışdırlar, öz əqidələrində sabit deyildir...Buraların erməniləri şənənən xalq deyildir, əvvəlki ağıllıqlar onların təkəbbürünün bütün oynaqlığını məhv etmişdir. Farsda və Türkiyədə milliyətinin sonuncu xarakterini itirmiş adı erməni öz ağasının əhval-ruhiyyəsindən asılı olaraq şənənir və gülür. Bir zəhmli baxış kifayətdir ki, dərhal onu əvvəlki səmimiyyətlə gülüb şənəndiyi kimi indi də ağlamağa məcbur etsin".

İngilis müəllifi Vilsonun da er-

Tovuzdan başlayan təxribat bu gün də davam edir?!

Azərbaycan Prezidenti ermənilərin geosiyasi təxribat planını qətiyyətlə pozdu

mənilərin xarakteri haqqında fikri çox sərt idi. Vilson onların ağ-göz və tamahkar olmaqdan başqa həm də intriqaçı və hər xırda işi şişirtməkdə usta olduqlarını yazırdı. Xırda bir işi şişirtmək elə indinin özündə də erməni millətçilərinin və siyasətçilərinin adına yazıla biləcək xüsusi bir qabiliyyətdir. Erməni əsilli Nikoqosov adlı birisi isə tamamilə doğru olaraq bildirdi ki, erməni xalqı ilk növbədə erməni ziyalıların, erməni başbilənlərinin qurbanına və demoqogiyaya obyektinə çevrilmişdir. Böyük rus şairi Puşkin "Qara şal" və "Tazit" şeirlərində ermənilərin xarakterik xüsusiyyətinə toxunmuşdur. Ermənilər bu şeirlərdə səslənən aşığlayıcı fikirləri inkar etməyə və yaxud Puşkinin əleyhinə nəse yazmağa özlərində cürət tapa bilməmişdilər. Şərqi canlı yazılı abidəsi olan "Qabusname" əsərində oxuculara ermənilərin bəd əməllərindən, kələklərdən qorumağa tövsiyə olunur: "Ermənilərin eybi: bədfel, kündəbdən, oğru, gözügötürməyən, bir ayağı qaçmaqda olan, əmrə baxmayan, yersiz hay-küy salan, vəfasız, riyakar, söyüş söyən, ürəyi xiltli, aqasına düşmənçilikdir. Ümumiyyətlə, onlar başdan-ayağa müsbətdən çox. mənfiyə yaxındırlar."

Litvalı alim İmantas Melyanasın məşhur "Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı (1905-1994)" adlı tarixi çerki, ABŞ konqresmeni xanım Eddi Bernis Djonsonun sensasiyalı "Azərbaycan ABŞ-ın Cənubi Qafqazda ən mühüm strateji müttəfiqidir" sərlövhlə müsahibəsi, V.L.Velikonun "Qafqaz" əsəri, ABŞ-lı alimi Samuel A.Ujmnin "Ermənistan terrorçu "xristian" ölkənin gizlinləri", görkəmli alim S.Onullahinin "Erməni millətçiləri və İran", iranlı tədqiqatçılar Səməd Şərdariniyanın "İrəvan müsəlmanlar yurduymuş", "Qarabağın tarixi", M.Hafizadənin "Qarabağ", Piruz Zare Şahmirzənin, "Azərbaycan-İran və Azərbaycan-Qafqaz" və s. adlı əsərlərdə Ermənistanın təcavüzkarlığı və erməni lobbisinin cinayətkar əməllərinə dair minlərlə fakt var. Lakin erməni toplumu heç vaxt özləri barədə yazılan acı həqiqətlərə qarşı dözümlü olmayıblar. Səfir Aleksandr Qriboyedovun ermənilərin Rusiya ərazisinə köçürülməsi barədə qərarı və bu istiqamətdə fəaliyyəti barədə məlumatlar əldə etmiş erməni millətçiləri səfirdən qisas almaq barədə qərar vermişlər. Xacə erməni Mirzə Yaqub bilərəkdən məqsədlilik şəkildə erməni millətçilərinin qərarının reallaşmasına köməklik göstərmişdir. Xacə Yaqubun İrandan köçmək barədə səfirə müraciət etməsi və onun sonrakı hərəkətləri səfirliyə basqının baş verməsi üçün erməni millətçilərinin planlaşdırdıqları ssenarini gerçəkləşdirmişdir. Ermənilərin bu cür məkrli yanaşmalarına dair müasir dövrdə də ağır hadisələr baş verib. ABŞ alimi, yazıçı-publisist Samuel A.Ujmn "Ermənistan-

terrorçu "xristian" ölkənin gizlinləri" kitabına görə dəfələrlə ermənilərin təqib və təhdidinə məruz qalıb. Əsərin ikinci cildinin əlyazması tədqiqatçının müəmmalı ölümündən sonra evindən oğurlanıb.

Ermənilər haqqında dahilərin söylədikləri fikirlər:

Əmir Teymur. (Fateh-hökmdar) Ermənilər bir millət kimi yer üzündən silmədiyim üçün gələcəkdə ya mənə alqışlayacaq, ya da lənətləyəcəklər.

A.S.Puşkin. (Dahi rus şairi) Sən kələsən, sən qorxaqsan, çünki sən ermənisen.

Aleksandr Düma. (Fransız yazıçısı və səyyah)

Ermənilər həmişə başqa dinə qulluq edən hökmdarların hakimiyyəti altında olmuşlar. Nəticədə öz fikir və duyğularını gizli saxlayan, hiyləgər və kələkbaz adamlara çevrilmişlər.

Qraf De Şole. (Fransız səyyahı) Ermənilərin yoxsulluq və əzab-əziyyət çəkməsi mənə onlara qarşı böyük rəhm oyatmasına baxmayaraq, onların haramzadəliyi, kələkbazlığı o dərəcədə biabırçı, o qədər hiddətləndirici idi ki, mən heç vaxt onlara bağlana bilməzdim.

Adam Mets. (İsveç səyyahı) Dərişi ağı qulların pisi ermənilərdir. Abır-həyələri yoxdur, oğurluqları olduqca məşhurdur. Onlar yalnız dəyənək və qorxu altında yaxşı işləyirlər.

Tatsit.(Qədim Roma tarixçisi və məşhur yazıçısı)

Bu xalq (erməni) istər xasiyyətinə, istərsə də coğrafi vəziyyətinə görə qədimdən ikiüzlü və riyakardır. Bunlar daimi romalıları nifrətdən, parfiyalılara isə həsəddən az qala partlayırlar.

Musa Xorenatsi. İndi olduğu kimi keçmişdə də qədim hayların ağızlardan-ağızlara keçən nəğmələrə həvəsləri olmayıb. Ona görə də kəməğil, nədən və vəhşi adamlar haqqında danışmaq artıqdır.

An.N.Y.Marr. Erməni xalqı kimi erməni dili de hibrit (calaq) dildir.

Jemçuynikov. (Yazıçı) Qışqıra-qışqıra danışmaq bu xalqın xestəliyidir. Özgə millətləri de özlərinin xeyrinə qışqırmağa, yalan informasiya yaymağa cəlb edə bilirlər.

Olqa Smurova. (Yazıçı) Əgər yuxuda erməni görübsünüzsə, çox ehtiyatlı olun, bilin ki, sizi aldadacaqlar və yaxud, sizə xəyanət edəcəklər.

Sedi Şirazi, məşhur fars şairi "Erməni yer üzünün ilanı, insanlığın düşmənidir."

Tanınmış ermənilər özləri haqqında nə deyirlər?

Yeğişe Çarens (şair): "Bizdə" (ermənilərdə) riyakarlıq ana bətnində olarkən yaranır".

Ovanes Tumanyan: "Həqiqi qurtuluş daxildən başlanmalıdır, amma biz ermənilər daxilən xəstəyik"; "Bi-

zim bədbəxt tayfamız (ermənilər) heç vaxt siyasi cəhətdən müstəqil olmamışdır".

Qevorq Aslan: "Erməni vətənpərvərliyi yalnız yaşadığı yere bağlıdır. Ermənilər harada çörək boldursa, oranı özlərinə vətən hesab ediblər".

K.Patkanov: "Ermənilər bəşər tarixində heç zaman xüsusi rol oynamamışlar".

Manuk Aqanbekyan (akademik): "Erməni xalqının kökləri haradadır, bura necə, nə vaxt, haradan və hansı yollarla gəlib. Bizdə bunun dəqiq və aydın sübutları yoxdur".

V.İşxanyan: "Qarabağda yaşayan ermənilərin bir hissəsi qədim albanların nəslindən olan əhalidir, o biri hissəsi isə Türkiyə və İrandan köçən qaçqınlardır, Azərbaycan torpağı onlar (ermənilər) üçün təqib və zülmərdən sığınacaq yeri olmuşdur".

Xaçatur Abovyan: "Lənətə gəlmiş türk dili Allahın xeyir-duasını alıb... Bütün şadlıqlarda və toy mərasimlərində biz (ermənilər) türkce oxuyuruq. Bizim dilin (erməni) ən azı 50 faizi türk sözlərindən ibarətdir".

Xaçatur Abovyan başqa bir yerdə deyib ki, "Türkce (azərbaycanca) sözlər bizim dilə o qədər daxil olub ki, bizdə mahnılar, şeirlər, atalar sözləri türkce-azərbaycanca səslənir".

Levon Daleqyan: "Ermənilər öz milli varlığı üçün birbaşa türklərə borcludurlar. Əgər biz bizanslılar və ya başqa avropalılar arasında qalsaydıq, erməni adı ancaq tarixi kitablarda saxlana bilərdi".

Qazaros Ağayan: "Bizim aşıqların şeirlər dastanları yoxdur, onların hamısı azərbaycancadır".

A.Terteryan: "Ermənilər ünsiyyətdə və danışmaq dilində həmişə Azərbaycan atalar sözləri və məsəllərinə müraciət edirdilər".

E.Arustamyan: "Azərbaycan atalar sözləri və məsəllərinin çoxu ermənilər tərəfindən ilkin halda, erməni dilinə tərcümə olunmadan istifadə olunur, ona görə ki, Azərbaycan sözlərinin dərin fəlsəfi mahiyyətinin saxlanması bu cür tərcüməyə yol vermir".

A.T.Qanalanyan Azərbaycan atalar sözlərinin ermənilər tərəfindən çox sevildiyini qeyd edərək, aşağıdakıları misal çəkir: "Kef sənindir, kənd kovxanın"; "Bir olsun, pir olsun"...

E.Arustamyan (folklorşünas): "İlahi, Vartiter uşaqdır, onun hələ on dörd yaş var. Buna baxmayaraq o, yaşına görə çox şey bilir..., hətta danışanda "Zər qədrini zərgər bilər" kimi türk (Azərbaycan) atalar sözlünü işlədir".

Deməli, Azərbaycan atalar sözünü bilən on dörd yaşlı erməni uşağı bilici uşaq kimi xarakterizə edilir. Bu da bir daha Azərbaycan atalar sözlərinin məzmununun ucalığını və qüdrətini göstərir.

Xaçatur Abovyan: "Hər kəs bilir

ki, insanın ürəyindən qara qanlar axanda, nə dava-dərman, nə də yuxu ona ilahi mahnı və bayatılar kimi faydalı deyil".

Nalbandyan: "Həmişə təmiz ermənəcə olan bir şey eşitmək istəmişəm. Təəssüf ki, bu günədək mən buna nail olmamışam".

R.Proşyan: "Onlar (ermənilər) türkce ağlayırlar, bayatılardan istifadə edir və aram-aram hönkürürlər, qadınlar isə öz inilti ilə onları dəstəkləyirlər".

Avetik İsakyan (şair, akademik): "Erməni xalqı da bayatını çox sevirdi, həm də Azərbaycan bayatılarını oxuyurlar. Ancaq Qarabağ və Zəngəzur erməniləri azərbaycanlılar kimi bayatını çox yaxından duyur və onun vasitəsilə öz arzularını ifadə edirlər".

Qazaros Ağayan yazır: "Türk (Azərbaycan) bayatılardan istifadə etməyimizin səbəbi ondadır ki, bu dildə istədiyiniz qədər ikimənəli və çoxmənəli sözlər var".

Berlinde 1935-ci ildə doğulmuş milliyətçə alman olan Ahmed Şmidde 1983-cü ildə "Ədəbiyyat və incəsənət" qəzetində yazmışdı ki, mən nə qədər cəhd etmişəmse bayatıları alman dilinə tərcümə edə bilməmişəm. O yazırdı ki, belə poetik nümunələr yaratmış xalq ölməzdir. Bayatıların dərin fəlsəfi mənası, onda çətin hiss olunan fikir bağlılığı imkan vermir ki, poeziyanın bu növünü başqa dillərə tərcümə etmək mümkün olsun. Deməli, bayatıları nəinki alman, eləcə də başqa dillərə (erməni və s.) tərcümə etmək çox çətindir.

Qazaros Ağayan: "Erməni xalqı və onun aşıqları türkce danışmaqda heç bir çətinlik çəkmirlər, bu dil ermənilər üçün doğma kimidir, ona görə də biz türkce (azərbaycanca) oxuyuruq".

K.Qostanyans isə təəssüf hissi ilə qeyd edir ki, "Bizim aşıqların erməni dilində olan şerləri dastanları yoxdur, hamısı yalnız türk dilindədir".

Arakel Babaxanyan: "Həyat tərzi təbənnüm edərək aşıqlar türk (Azərbaycan) dilinə üstünlük verirlər, ona görə ki, o, (Azərbaycan dili) erməni dilindən daha mənəli və zəngindir".

Qeqam Tarverdiyan: "Erməni aşıqlarından topladığım şerlərin müəyyən hissəsi tamamilə Azərbaycan dilindədir".

"A.Spendiarovun not yazılmış kitabçasında çoxlu deyimlər var. bir sıra muğamların yazısı var: "Mahur", "Rast", "Çahargah", "Şüşter", "Kürd Şahnaz". Bu yazıların əksəriyyəti Spendiarov tərəfindən öz əsərlərində istifadə olunub". "Onların (ermənilərin) qulaqları tar və kamança səsləri ilə doludur. Ona görə də Şərq musiqisi erməni xalqının cisminə və qanına hopub".

Məşhur erməni bəstəkarı Aram Xaçaturyan Naxçıvanın Ordubad rayonunun Aza kəndində doğulmasını fəxrle qeyd edərək yazmışdı:

"Mən Azərbaycan aşığiyam".

Deməli, atalar sözlərimiz, nağıllar, mahnılar və musiqimiz ermənilərin yaradıcılığı

üçün bir nümunə olmuşdur. Xalq musiqisinin yazılması və toplanması üzrə ekspedisiya işlərində sistemətilik şəkildə iştirak edən S.R.Məlikyan əsl xalq musiqisini aşkara çıxarıb və qələmə alaraq

"erməni xalq musiqisinin orijinallığını inkar edirdi".

A.Koroşenko da təsdiqləyir ki: "Ermənilərin özlərinin xalq musiqisi yoxdur" (Moskva, 1986).

Aram Xaçaturyan özünün "Qayane" adlı operasını SSRİ Dövlət mükafatına təqdim etmişdi. Üzeyir Hacıbəyov ona verdiyi rəyde göstərmişdi ki, "Qayane" operası Azərbaycan musiqisinin əsasında yazılmışdı.

Məşhur tarixçi alim İ.Dyakonov ermənilər və erməni tarixi haqqında yazmışdır: "Erməni etnosu Qafqazın sərhədlərindən kənarə formalaşmışdır. Ermənilər Hind- Avropa qəbiləsinin İran qolunun bir budağıdır. Ölkənin qədim tarixi, demək olar ki, məlum deyil".

Azərbaycan dinamik inkişafda olan dövlət və tərəqqipərvər, humanist prinsiplərə, insanlığa, mədəniyyətə dəyər və önəm verən bir cəmiyyət kimi istər mənəvi-ideoloji, istər praktiki və faktiki fəaliyyəti heç zaman Ermənistan və yaxud digər dövlətlə rəqabət üzərində qurmur. Bu inkişafa yox, geriye addım olardı. Əslində biz bu müqayisələrlə erməni toplumunun miskin vəziyyətini göstərib sadə erməni toplumunu alçalıb təhqir etmək məqsədi güdməmişik. Sadəcə olaraq dünyada belə imic formalaşdırın, belə tanınan ermənilərdən həmişə, dəfələrlə kimlərsə istifadə edirlər və yenə də istifadə edirlər.

Azərbaycanın Qərb sərhədində Ermənistanın təxribat planı baş tutmadı, çünki Ermənistan ümid etdiyi hərbi və diplomatik dəstəyi ala bilmədi və Rusiyanın birbaşa bu təxribatda iştirakına nail olunmadı, digər tərəfdən də beynəlxalq məqalə nəft-qaz kəmərlərinə qarşı heç bir təhlükə törədilmədi və Azərbaycan daxilində də heç bir gərginlik yarada bilmədilər. Deməli, təxribat ssenarisi və planı baş tutmamış, əksinə Azərbaycanın beynəlxalq diplomatik və siyasi nüfuzunu profilaktika etməsinə və güclənməsinə şərait yarandı, Türkiyə başda olmaqla dost ölkələrlə daha da yaxınlaşmağa yeni impuls verildi, beynəlxalq layihələrə nəzarəti gücləndirdi və işi sürətləndirdi, Azərbaycan daxilində dövlətin, ordunun və prezidentin ətrafında xalqın həmrəyliyini, vətənpərvərliyini və birliyini gücləndirdi. Yeni təxribat planı ssenariçilərin əleyhinə Azərbaycan dövlətinin qələbəsi ilə başa çatdı.

... Amma başa çatdı mı? Hələ yenə nəse gözləmək olar...